

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, 10 prill 2014
Nr.ref.:RK560/14

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin Nr. KI61/11 dhe KI55/13

Parashtrues

Naxhije Hasani dhe Vjollca Shoshi

Vlerësimi i kushtetutshmërisë së dy aktgjykimeve të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës: Rev. nr. 434/2008, të 23 shkurtit 2009,
dhe Rev. nr. 164/2010, të 11 janarit 2013

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Enver Hasani, kryetar
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Kadri Kryeziu, gjyqtar, dhe
Arta Rama-Hajrizi, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

- Kërkesat janë paraqitur nga znj. Naxhije Hasani dhe znj. Vjollca Shoshi (në tekstin e mëtejmë: parashtrueset e kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Vendimet e kontestuara janë aktgjykimet e Gjykatës Supreme: Rev. nr. 434/2008, i 23 shkurtit 2009, dhe Rev. nr. 164/2010, i 11 janarit 2013.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes së këtyre kërkesave është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimeve të kontestuara të Gjykatës Supreme, të cilat pretendohet të kenë shkelur të drejtën në pronë dhe gjykim të drejtë të parashtrueseve të garantuara me nenin 46 të Kushtetutës në lidhje me nenin 1 të Protokollit 1 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejmë: KEDNJ) dhe nenin 31 të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 të KEDNJ.
4. Rastet konkrete janë identike me rastin “Vahide Hasani dhe të tjerët” kundër aktgjykimeve individuale të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës” (shih Aktvendimin për papranueshmëri të Gjykatës Kushtetuese të 22 janarit 2013).

Baza juridike

5. Kërkesat bazohen në nenin 113 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Kushtetuta), në nenin 20 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejmë: Ligji) dhe në rregullin 56 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Rregullorja e punës).

Përbledhja e fakteve

6. Faktet e këtyre kërkesave janë identike me ato të rasteve të lartpërmendura në paragrafin 4.
7. Në fakt, gjatë vitit 2001 dhe 2002, parashtrueset nënshkruan Marrëveshje për Kompensim të Përkohshëm të Pagës për Shkëputje të Kontratës së Punës me punëdhënësin e tyre, Korporatën Energetike të Kosovës.
8. Neni 1 i Marrëveshjes përcaktoi se, në përputhje me nenin 18 të Ligjit për Sigurim Pensional dhe Invalidor të Kosovës (Gazeta Zyrtare e Krahinës Socialiste Autonome të Kosovës Nr. 26/83, 26/86 dhe 11/88) dhe konstatimit të Komisionit Invalidor të KEK-ut, përfituesi (d.m.th., secili parashtrues) ka të drejtë për kompensim të përkohshëm për shkak të ndërprerjes së kontratës së punës, deri në themelin e funksionimin e Fondit të Kosovës për Sigurim Pensional dhe Invalidor .
9. Më tej, neni 2 i kësaj marrëveshjeje precizozi se shuma mujore që do të duhej t'i paguhej secilës parashtruese do të ishte 206 marka gjermane.
10. Për më tepër, neni 3 i Marrëveshjes specifikoi që "pagesa do të përfundojë në ditën e funksionimit të Fondit të Kosovës për Sigurim Pensional dhe Invalidor. Prej asaj dite e tutje, shfrytëzuesi mund t'i realizojë të drejtat e veta në Fondin

e Kosovës për Sigurim Pensional dhe Invalidor (Fondi Pensional Invalidor i Kosovës) dhe KEK-ut do t'i hiqen obligimet ndaj shfrytëzuesit sipas kësaj Marrëveshje".

11. Më 1 nëntor 2002, Bordi Ekzekutiv i KEK-ut miratoi një vendim për themelimin e Fondit Pensional, në përputhje me kriteret e Rregullores së UNMIK-ut Nr. 2001/30 për Pensionet në Kosovë. Neni 3 i këtij vendimi thotë: "*Fondi Pensional do të vazhdojë të ekzistojë për një periudhë të pacaktuar kohore, në pajtim me kriteret dhe përgjegjësitë e përcaktuara me ligjet për pensione, të miratuara nga Bordi i Fondit Pensional dhe KEK-u, në përputhje me ketë vendim, apo derisa kushtet ligjore për ekzistimin dhe funksionimin e Fondit të jenë në përputhje me rregulloret për pension ose rregullat për pension te miratuara nga ABPK-ja*".
12. Më 25 korrik 2006, Bordi Ekzekutiv i KEK-ut e anuloi vendimin në fjalë për themelimin e Fondit Pensional Suplementar dhe ndërpreu financimin dhe punën e Fondit Pensional Suplementar, që nga 31 korriku 2006.
13. Sipas vendimit të 25 korrikut 2006, të gjithë përfituesve u garantohej pagesa e plotë në përputhje me Statutin e Fondit. Më tej në Vendim thuhet se punëtorët e KEK-ut, të cilët Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale i pranon si persona me aftësi të kufizuar për punë, do t'i gjelqenë të drejtat e parapara nga Ministria.
14. Më 14 nëntor 2006, KEK-u e informoi Autoritetin Qendror Bankar se "*vendimi për revokimin e Fondit Pensional te KEK-ut bazohet në vendimin e Bordit Ekzekutiv të KEK-ut dhe në vendimin e Bordit Menaxhues për Pensione ... për shkak të rrezikut finanziar që kjo skemë paraqet për KEK-un në të ardhmen*".
15. Në verë të 2006, KEK-u ndërpreu pa asnje njoftim pagesën e paraparë me Marrëveshje.
16. Parashtrueset ngritën padi kundër KEK-ut në Gjykatën Komunale në Prishtinë, me të cilën kerkuan që Gjykata të urdhërojë KEK-un t'ua paguajë pagesat e papaguara dhe të vazhdojë t'ua paguajë nga 105 euro (që është e barabartë me 206 marka gjermane) deri në përbushjen e kushteve për ndërprerjen e pagesës.
17. Gjykata Komunale në Prishtinë i miratoi paditë e parashtrueseve dhe urdhëroi kompensim monetar. Gjykata Komunale në Prishtinë konstatoi (p.sh., Aktgjykimi C. Nr. 646/2006, i 12 dhjetorit 2007, në rastin e parashtrueses së parë Naxhije Hasani) se kushtet e parapara në nenin 3 të Marrëveshjes nuk ishin përbushur. Neni 3 i Marrëveshjes parashikon kompensimin e pagës deri në themelimin e Fondit Pensional Invalidor, "*që do të thotë se e drejta për skemën e pensioneve, nuk do të ishte e mundur për bashkëshortin e saj, edhe po të ishte ende gjallë megjë ai ende nuk do t'i mbushte 65 vjet dhe se parashtruesja i trashëgon të drejtat e bashkëshortit të saj për vazhdimin e pranimit të këtyre pagesave*".
18. Kundër aktgjykimeve të Gjykatës Komunale KEK-u paraqiti ankesë në Gjykatën e Qarkut, duke thënë, *inter alia*, se aktgjykimi i Gjykatës Komunale nuk ishte i drejtë, sepse Marrëveshjet ishin nënshkruar me parashtrueset për shkak te

invaliditetit të tyre dhe se nuk mund të kërkojnë vazhdimin e marrëdhënies së punës për shkak të invaliditetit të tyre. KEK-u ritheksoi se Gjykata ka qenë e obliguar që të vendos duke u bazuar në Rregulloren e UNMIK-ut Nr. 2003/40 për shpalljen e Ligjit për Pensionet Invalidore, sipas së cilës parashtrueset kishin të drejtë për pension invalidor.

19. Gjykata e Qarkut i hodhi poshtë ankesat e KEK-ut si të pabazuara.
20. KEK-u parashtroi revizion në Gjykatën Supreme duke pretenduar shkelje thelbësore të Ligjit për procedurën kontestimore dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale. KEK-u përsëriti se parashtrueset kishin të drejtë për pension sipas Ligjit 2003/40 dhe se, për shkak të arsyeve humanitare, KEK-u kishte vazhduar t'i paguante kompensimet mujore pas hyrjes në fuqi të Ligjit. KEK-u më tej kishte argumentuar se mosha e parashtrueseve nuk ishte relevante por ishte invaliditeti i tyre.
21. Gjykata Supreme i refuzoi si të pabazuara paditë e parashtrueseve dhe anuloi aktgjykimet e gjykatës Komunale dhe asaj të Qarkut. Gjykata Supreme konkludoi se ndërprerja e punësimit ishte e ligjshme, në përputhje me nenin 11. 1 të Rregullores së UNMIK-ut 2001/27 për Ligjin Themelor të Punës në Kosovë.
22. Gjykata Supreme theksoi se mënyra e ndërprerjes së punësimit konsiderohej e ligjshme sipas nenit 11. 1 të Rregullores së UNMIK-ut Nr. 2001/27 për Ligjin Themelor të Punës në Kosovë.
23. Në Aktgjykinin në rastin e parashtrueses së parë, Naxhije Hasani Rev. Nr. 434/2008 të 23 shkurtit 2009, Gjykata Supreme theksoi: “*Duke marrë parasysh faktin e pakontestueshëm se pala e paditur e ka kryer obligimin ndaj paditësit, që është pagesa e kompensimit të pagës sipas periudhës së specifikuar, që është deri në themelinin dhe funksionimin e Fondit të Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Kosovës, funksional që nga 1 janari 2004, Gjykata konstatoi se e paditura e kishte kryer obligimin sipas marrëveshjes. Prandaj, pretendimet e paditëses se pala e paditur ka obligim të paguajë kompensimin e pagës së përkohshme pas themelinin të Fondit të Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Kosovës konsiderohen nga kjo gjykatë si të pabazuara, sepse palët kontraktuese deri me paraqitjen e kushtit të zgjidhjes – themelimit të fondit të lartpërmendur i kanë plotësuar obligimet kontraktuale ...*”.
24. Më tej, Gjykata Supreme ritheksoi se “*e drejta për kompensim të përkohshëm nuk mund të transferohet tek personat tjerë, sepse kjo është një e drejtë subjektive e lidhur ngushtë ndërmjet punëdhënësit dhe punëmarrësit*” dhe se KEK-u i ka plotësuar detyrimet e veta, duke vazhduar t'ua paguajë parashtrueseve nga 105 euro për 60 muaj.
25. Më 15 maj 2009, Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale e Kosovës lëshoi këtë njoftim: “*Vendimi i Gjykatës Supreme të Kosovës, në arsyetimin e vet të p.sh. Aktgjykit Rev. Nr. 338/2008, që në Republikën e Kosovës ekziston Fondi për Sigurim Pensional dhe Invalidor që është funksional që nga 1 janari 2004 nuk është i saktë dhe është i pabazuar. Në dhënen e kësaj deklarate, ne kemi parasysh faktin që Rregullorja e UNMIK-ut Nr. 2003/40 shpall Ligjin Nr. 2003/213 për Pensionet e Personave me Aftësi të Kufizuara në Kosovë, i cili i*

rregullon rastet e personave me paaftësi të përhershme, të cilët mund ta gjëzojnë këtë skemë në pajtim me kushtet dhe kriteret e përcaktuara me këtë ligj. Prandaj, më lejoni te theksoj që dispozitat e këtij Ligji nuk parashikojnë themelimin e Fondit për Sigurim Pensional dhe Invalidor të vendit. Themelimi i Fondit për Sigurim Pensional dhe Invalidor në Republikën e Kosovës përcaktohet me Ligjin për Sigurim Pensional dhe Invalidor, i cili është në proces të hartimit dhe miratimit në Qeverinë e Kosovës". Në të njëtin njoftim shpjegohet që, në kohën e shkrimit të atij njoftimi, pensioni inter alia ekzistonte, "pensioni invalidor në shumë prej 45 eurove, siç rregullohet me Ligjin për Pensionet e Personave me Aftësi të Kufizuar (përfitues të tyre janë të gjithë personat me aftësi të kufizuara të përhershme dhe të plotë)", si dhe "pensionet e kontribut-dhënësve prej 82 eurosh, të cilat rregullohen me vendim të Qeverisë (përfitues të të cilat janë të gjithë pensionistët qe e kanë arritur moshën e pensionimit prej 65-vjetësh, si dhe te cilët kanë se paku 15 vjet përvøjë pune)".

26. Parashtrueset pretendojnë se ndërprerja e pagesës ishte në kundërshtim me Marrëveshjen e nënshkruar.
27. Parashtrueset po ashtu pohojnë se është mirë e ditur që në Kosovë Fondi për Sigurim Pensional dhe Invalidor ende nuk është themeluar. Në anën tjetër, në rastin origjinal KI40/09, KEK-u konteston pretendimet e parashtrueseve, duke argumentuar se është mirë e ditur që Fondi për Sigurim Pensional dhe Invalidor funksionon që nga 1 janari 2004.
28. Sipas KEK-ut, parashtrueset automatikisht mbuloheshin nga skema kombëtare invalidore, në përputhje me Rregulloren e UNMIK-ut Nr. 2003/40 për shpalljen e Ligjit për pensionet invalidore të Kosovës (Ligji Nr. 2003/23).
29. KEK-u më tej argumentoi se, më 31 gusht 2006, lëshoi një njoftim sipas të cilët përfituesit nga Fondi Suplementar i KEK-ut ishin njoftuar se Fondi ishte ndërprerë. I njëjtë njoftim konfirmonte se të gjithë përfituesve u ishin garantuar pagesat e plota në pajtim me Statutin e FSP, gjegjësisht pagesa për 60 muaj ose derisa përfituesit të kenë arritur moshën 65 vjeçare, në përputhje me vendimin e Bordit Drejtues të Fondit Pensional të 29 gushtit 2006.
30. KEK-u më tej argumentoj se parashtrueset e kërkesave nuk kanë kontestuar udhëzimet për pension invalidor dhe nënshkrim për ndërprerje të parakohshme të punësimit në përputhje me konkluzionet e Komisionit Invalidor.
31. Si përbledhje, parashtrueset pohojnë se të drejtat e tyre në pronë dhe gjykim të drejtë u janë shkelur me vendimin e KEK-ut duke anuluar në mënyrë të njëanshme marrëveshjet e tyre. Parashtrueset më tej pohojnë se nuk kanë pasur mundësi ta kundërshtojnë një shkelje të tillë në gjykata e rregullta.

Procedura në Gjykatë

32. Ndërmjet vitit 2011 dhe qershorit 2013, parashtrueset individualisht i kanë dorëzuar kërkesat në Gjykatën Kushtetuese.

33. Kryetari i Gjykatës caktoi gjyqtarin Kadri Kryeziu gjyqtar rapportues dhe Kolegjin shqyrties të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Enver Hasani dhe Ivan Čukalović.
34. Më 25 qershor 2013, Kolegji shqyrties pasi shqyrtoi raportin e gjyqtarit rapportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesave.

Pranueshmëria e kërkesës

35. Për të gjykuar për kërkesat e parashtruesve, Gjkata Kushtetuese duhet së pari të shqyrtojë nëse parashtrueset i kanë përbushur kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë.
36. Gjkata Kushtetuese thekson se nuk është detyrë e saj, sipas Kushtetutës, të veprojë si gjykatë apeli, apo gjykatë e shkallës së katërt, për vendimet e nxjerra nga gjykatat e rregullta. Roli i gjykatave të rregullta është t'i interpretojnë dhe t'i zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (shih, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz kundër Sparifes [DHM], nr. 30544/96, paragrafi 28, Gjkata Evropiane për të Drejtat e Njeriut [GJEDNJ] 1999-1).
37. Gjkata përkujton kriterin e pranueshmërisë, të paraparë me nenin 34 të Konventës, sipas së cilët çdo kërkesë duhet të dorëzohet nga një parashtrues, i cili mund të deklarojë se është një viktimë e shkeljes së Konventës. Një lidhje duhet të krijohet ndërmjet parashtruesit dhe dëmit, që ai/ajo kishte pësuar për shkak të shkeljes së pretenduar.
38. Në pjesën operative të vendimit, Gjkata Supreme theksoi se "*E drejta nuk mund t'i transferohet personave tjera pasi që është një e drejtë subjektive, e lidhur ngushtë ndërmjet punëdhënësit dhe punëmarrësit dhe se kjo çështje ka të bëjë me kompensimin e përkohshëm për ndërprerjen e punësimit dhe jo me pensionin ligjor dhe prandaj fakti që Fondi i Pensionit Invalidor nuk është funksional nuk ndikon në rastin e parashtrueseve, pasi që Marrëveshja është nënshkruar me bashkëshortët e parashtrueseve (të ndjerë) prandaj sipas nenit 359 te Ligjit për Marrëdhënie Detyrimore, KEK-u nuk ka detyrime te mëtejme*".
39. Për më tepër, nen 51 i Kushtetutës [Mbrojtja Shëndetësore dhe Sociale], që i referohet disa nga parashtrueseve të lartpërmendura përkitazi me pensionet, thjesht thekson se "*Sigurimi social themelor, që ka të bëjë me papunësinë, sëmundjen, aftësitë e kufizuarë dhe moshën e shtyrë, rregullohet me ligj*". Kjo nuk do të thotë se një qytetar ka një pension apo të diktojë se si një person mund të kualifikohet për një pension.
40. Për sa i përket arsyetimit të Gjykatës Kushtetuese në aktgjykimin e saj të mëparshëm, që ka të bëjë me ish-punëtorët e KEK-ut, ky i fundit nuk mund të zbatohet te parashtrueset e tashme për shkak se ato nuk ishin nënshkruese të Marrëveshjes me KEK-un dhe, si e tillë, është e natyrës së jotronferueshme.
41. Për më tepër, parashtrueset nuk precizojnë në mënyrë të drejtpërdrejtë asnjë dispozitë kushtetuese, e cila mund të jetë shkelur me vendimin që ato e

kontestojnë, pa qenë në gjendje të dëshmojnë “statusin e viktimës sipas aktit të autoritetit publik” siç është paraparë me nenin 34 të KEDNJ.

42. Duke shqyrtuar në tërësi të dy procedurat administrative, Gjykata Kushtetuese nuk gjen se procedurat relevante ishin në ndonjë mënyrë të padrejta ose arbitrale (shih, *mutatis mutandis*, Shub v. Lithuania, ECHR Vendimi sa i përket pranueshmërisë së Kërkesës nr. 17064/06, i 30 qershorit 2009).
43. Si përbledhje, parashtrueset nuk arritën të tregojnë se pse dhe si janë shkelur të drejtat e tyre të garantuara me Kushtetutë. Deklarimi i thjeshtë se ka pasur shkelje të Kushtetutës nuk mund të konsiderohet si shkelje kushtetuese. Prandaj, në përputhje me rregullin 36 (1) c) të Rregullores së Punës, kërkesat janë qartazi të pabazuara dhe si të tilla të papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në përputhje me nenin 113. 7 të Kushtetutës, rregullin 36 (c) dhe 56 (2) të Rregullores së punës, më 25 qershor 2013, njëzëri

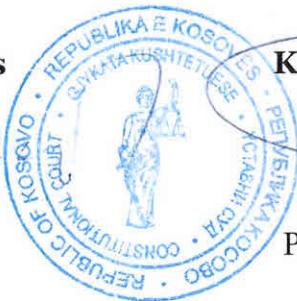
VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. Ky vendim do t'u komunikohet palëve dhe do të publikohet në Gazeten Zyrtare në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese;
- III. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtari raportues

Dr. Kadri Kryeziu

Kryetari i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani